AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA
ELMİN İNKİŞAFI FONDU

MAHİRƏ QULİYEVA

AŞIQ YARADICILIĞI VƏ DASTANLAR ŞƏRQ POETİKASI VƏ İSLAMİ DƏYƏRLƏR BAXIMINDAN

AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASI
NİZAMİ adına ƏDƏBİYYAT İNSTİTUTU

MAHİRƏ QULİYEVA

AŞIQ YARADICILIĞI VƏ DASTANLAR ŞƏRQ POETİKASI VƏ İSLAMİ DƏYƏRLƏR BAXIMINDAN

"Elm və təhsil"
Bakı –2016

Elmi məsləhətçi: **Məhərrəm QASIMLI**
Əməkdar elm xadimi, professor

Redaktor: **Qəzənfər PAŞAYEV**
Filologiya üzrə elmlər doktoru, professor

Rəyçilər: **Nəsib GÖYÜŞOV**
Filologiya üzrə elmlər doktoru

Səadət ŞIXIYEVA
Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru

Mahirə QULİYEVA. Aşıq yaradıcılığı və dastanlar Şərq poetikası və islami dəyərlər baxımından.
Bakı, "Elm və təhsil", 2016, 404 səh.

Bu kitabda klassik aşıq yaradıcılığı və dastanlar Şərq poetikası və islami dəyərlər baxımından təhlil edilir. Aşıq şeirinin ənənəvi cəhətləri fərqli yönlərdən elmi ədəbiyyatda geniş işıqlandırılsa da, bu mövzu Şərq poetikası müstəvisində ilk dəfə olaraq araşdırılır. Əsərdə həm də Quran və islam dəyərlərinin aşıq şeirində və dastanlarda inikasına, eyni zamanda aşıq şeirində işlədilən və bu günə qədər tədqiqat obyekti olmayan bir sıra nadir Şərq poetik qəliblərinin tədqiqinə diqqət yönəlmişdir.

ISBN 9952-8142-8-6

© «Elm və təhsil», 2016

MÜNDƏRİCAT

Ön söz 3

I FƏSİL
Dastanlar və aşıq yaradıcılığında islami dəyərlər. İslam və Quran 35
Son söz 247

II FƏSİL
Aşıq yaradıcılığının poetikası 263
Son söz 345

Summary 356
Резюме 378

«Elm və Təhsil» nəşriyyatının direktoru:
professor Nadir MƏMMƏDLİ

Texniki redaktoru: **Anar Mədətov**
Korrektorlar: **Lalə Ələkbərova**
Şəfəq Tağıyeva

Çapa imzalanmış **06.05.2016**
Şərti çap vərəqi **25,25.** Sifariş № **47**
Kağız formatı **60x84 1/16.** Tiraj **300**

Kitab «**Elm və Təhsil**» nəşriyyat-poliqrafiya müəssisəsində səhifələnib çap olunmuşdur.
E-mail: nurlan1959@gmail.com
Tel: 497-16-32; 050-311-41-89
Ünvan: Bakı, İçərişəhər, 3-cü Maqomayev döngəsi 8/4.

Mahirə Həmid-Əfşan qızı Quliyeva 1972-ci ildə BDU-nun "Şərqşünaslıq" fakültəsinin ərəb filologiyası bölməsini bitirmiş, 1973-cü ildən AMEA-nın Əlyazmalar İnstitutunda əmək fəaliyyətinə başlamış, 1984-cü ildə tanınmış şərqşünas, fologiya elmləri doktoru, professor Rüstəm Əliyevin rəhbərliyi ilə "Səkkakinin Miftəhül-ülum" ("Elmlərin açarı") əsərində ərəb ədəbiyyatının nəzəri məsələləri" adlı namizədlik dissertasiyası, 2001-ci ildə isə "Klassik Şərq bəlağəti və Azərbaycan ədəbiyyatı" mövzusunda doktorluq dissertasiyasını müdafiə etmişdir.

Hazırda öz elmi fəaliyyətini AMEA-nın Nizami adına Ədəbiyyat institutunun "Orta əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatı" şöbəsində davam etdirir və həmin şöbənin nəzdindəki "Füzulişünaslıq" sektoruna rəhbərlik edir. Onun elmi yaradıcılığı Azərbaycan filologiyasında indiyədək ilkin qaynaqlar əsasında öyrənilmiş Şərq poetikası və üslubiyyat nəzəriyyəsinin mühüm qaynağı sayılan bəlağətin əsaslarının tədqiqinə yönəlib.

Bu günə kimi müəllifin altı monoqrafiyası işıq üzü görüb:

1. Klassik Şərq poetikası. Bakı.yazıçı,1991
2. Orta əsrin bədii təfəkkürü və klassik Azərbaycan ədəbiyyatı (M.Füzuli yaradıcılığı əsasında .Bakı, Ozan 1996)
3. Klassik Şərq bəlağəti və Azərbaycan ədəbiyyatı. Bakı, Ozan 1999
4. Quran bəlağəti və Azərbaycan ədəbiyyatı. Bakı, "Nafta-Press",2008.
5. Şərq poetikasının əsas kateqoriyaları. Bakı, 2010
6. Введение в классическое арабо-мусульманское литературоведение. «Elm və təhsil», Баку-2015

M.H.Quliyevanın 100-dən artıq elmi məqaləsi çap edilmişdir. Müəllif Bakı, Moskva, Strasburq, Türkiyə, Misir, Polşa, Pyatiqorsk və İranda keçirilən beynəlxalq elmi konfranslarda iştirak etmiş, 12 ildən artıq elmi pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olmuşdur.